

„IKKE KUN ET HUS – EN EUROPÆISK ADRESSE I DET DANSK-TYSKE GRÆNSELAND“

Aktivitetsrapport for INTERREG4A-projekt 2013–2015

www.house-of-minorities.org

Haus der Minderheiten
Mindretallenes Hus
Hüs foon e manerhäide
I Kehr for mengi

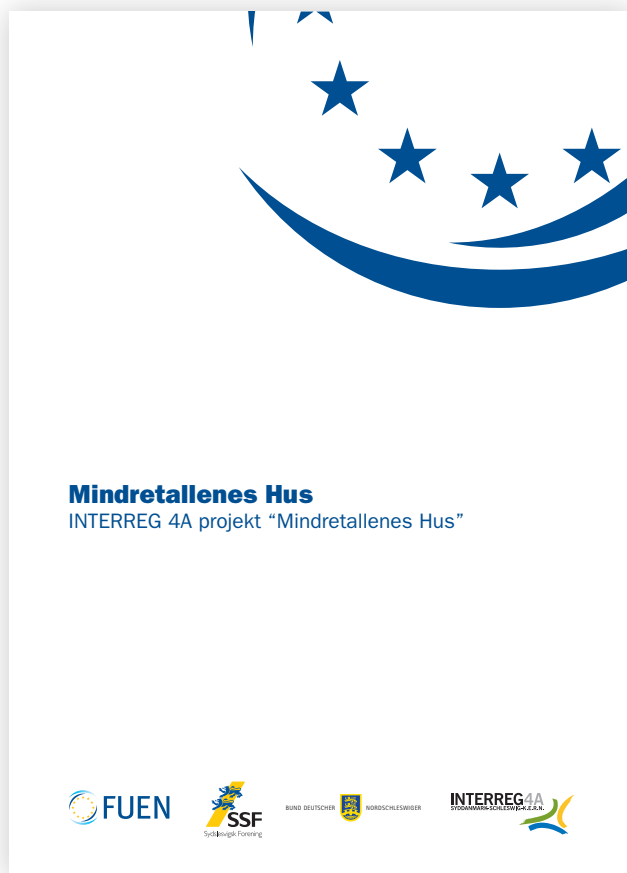
Idéen bag

Der mangler et kontaktsted i forbindelse med mindretalsanliggender og et informations- og dokumentationscenter for og vedrørende mindretal. FUEN har derfor taget denne idé op i samarbejde med det danske og tyske mindretals medlemsorganisation.

„Idéen bag Mindretallenes Hus udgør en chance for både mindretal og region. Det kan kun gå for langsomt med at få huset til at blive en realitet.“ siger FUEN-præsident Hans Heinrich Hansen.

Udgangspunktet for projektrealiseringen er udarbejdelsen af en gennemførlighedsundersøgelse efter ordre fra Folketingets Sydslesvigudvalg. I denne undersøgelse tog Susann Schenk og Jan Diedrichsen i 2012 første tilløb til grundidéen til et kompetencecenter for mindretal kombineret med udnyttelsen af historiske bygninger i hjertet af Flensburg og de erfaringer, der ligger i det dansk-tyske grænseland:

„Projektet ses i konteksten for den konkrete ide - bygning med en vision – forening og realisering af udfordringerne og mulighederne i forbindelse med Europas mindretal.“

INTERREG-projektet

Det var muligt at vinde midler fra INTERREG4A-programmet Syddanmark Schleswig K.E.R.N. for perioden 2013-2015 (logo) til videreførelse af projektet.

„Mindretallene er en vigtig del af den dansk-tyske region. Og samarbejdet på tværs af kultur og sprog er den unikke platform, vi skal bygge videre på, for at skabe vækst og udvikling. Jeg ser frem til et kreativt mindretalscenter i Flensburg,“ udtalte formanden for Region Syddanmark, Carl Holst, i pressemeldelsen om støtten.

INTERREG-projektet er et initiativ, der er udviklet i et samarbejde mellem Federal Union of European Nationalities (FUEN, [logo](#), [hyperlink](#)) og de to projektpartnere Sydslesvigsk Forening (SSF, [logo](#), [hyperlink](#)), det danske mindretals kulturelle paraplyorganisation, og Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN, [logo](#), [hyperlink](#)), det tyske mindretals paraplyorganisation. Der er andre partnere involveret i projektet.

Projektet samfinansieres af Folketingets Sydslesvigudvalg og delstaten Schleswig-Holstein. ([Logoer & hyperlink](#)).

Projektet havde til formål at videreudvikle projektidéen og gennemføre konkrete aktiviteter, herunder gennemførelse af et symposium, oprette kontoret for Mindretallenes Hus og indkalde til en tænketank. Projektet er blevet ledsaget af markedsførings- og informationstiltag til synliggørelse og projektstyring.

Konceptet for Mindretallenes Hus – rådgivning om en yderst velbevogtet hemmelighed

I Europa findes der over 400 mindretalsorganisationer med over 100 millioner medlemmer. Det betyder: Næsten hver syvende europæer tilhører et autoktont mindretal og/eller taler et regionalt eller mindretalssprog.

Europas mindretal udgør et potentiale, som hidtil hverken har været tilstrækkeligt kendt eller udnyttet. Mindretallene yder et afgørende bidrag til den sproglige og kulturelle mangfoldighed. Der tages i mange tilfælde ikke højde for de kompetencer, mindretallene råder over, og som ville kunne styrke den økonomiske og regionale udvikling. Den postulerede merværdi er et faktum, og det gælder om at udnytte den. Dette kræver dog en offensiv informations- og mediepolitik samt markedsføring for, med og om mindretal.

Europas mindretal udgør en målgruppe, man ikke må overse, og de råder som følge af deres heterogenitet over en række specifikke behov for og medfører spørgsmål om, hvordan de kan få deres anliggender, sprog, identitet og kultur som befolkningsgruppe og lille folkeslag i Europa udviklet yderligere. På samme tid oplever især de små europæiske regionale og mindretalssprog en lang række udfordringer i den globale og medieprægede tidsalder.

Mindretallenes Hus skal fungere som kontaktsted i forbindelse med alle disse anliggender.

Mindretallenes Hus skal som bindeled mellem den politiske repræsentation af mindretallenes rettigheder og den institutionaliserede videnskabelige forskning vedrørende mindretalsbeskyttelse udfylde et tomrum ved at tilbyde praktisk mindretals- og politisk rådgivning. Husets dagsorden er på den ene side information, rådgivning, udvikling af nye formater og kapacitetsopbygning og på den anden side udveksling, kontaktformidling, eksempler på bedste praksis og en passende informations- og mediepolitik.

FUEN har i forbindelse med projektet Mindretallenes Hus kunnet byde ind med organisationens erfaringer fra aktiviteter på europæisk plan og kendskab til mindretallenes behov.

Aktiviteterne i Mindretallenes Hus vil være koncentreret omkring tre områder:

- ∧ kontaktsted i forbindelse med mindretalsanliggender i Europa,
- ∧ informations- og dokumentationscenter vedrørende mindretal,
- ∧ fyrtårn for den dansk-tyske region.

Formålet er at skabe forbindelse mellem videnskaben, politikken, økonomien, kulturen, uddannelserne, den regionale udvikling, civilsamfundet og medierne ved at formidle konkret rådgivning, information og støtte. I den henseende skal der handles i praktikernes interesse og i henhold til deres behov – både hos mindretal og flertalsbefolkninger.

Den store udfordring – som nødvendiggør, at alle samfundets kræfter yder deres – er spørgsmålet om den fremtidige sameksistens i Europa. Mange konflikter bunder i dag direkte eller indirekte i behandlingen af mindretal. De geopolitiske udfordringer – ikke blot langs de europæiske grænser – resulterer således i et ny-gammelt syn på mindretalsbegrebet.

Mindretallenes Hus skal ikke alene fungere som informations- og rådgivningscenter for mindretalsanliggender i Europa, men også udvikle nye formater til konflikt- og kriseforebyggelse og samfundsdialog.

Hjemstedet for Mindretallenes Hus – mindretalscampus i hjertet af Flensburg

Rent fysisk skal projektet Mindretallenes Hus ligge **på Norderstraße 78 i Flensburg**.

Der anvendes et **brugerkoncept for dokumentations- og arrangementsbygningen** mellem Norderstraße og Schiffbrücke i Flensburg, der er udviklet under SSF's ledelse, som grundlag for de indholdsmæssige koncepter.

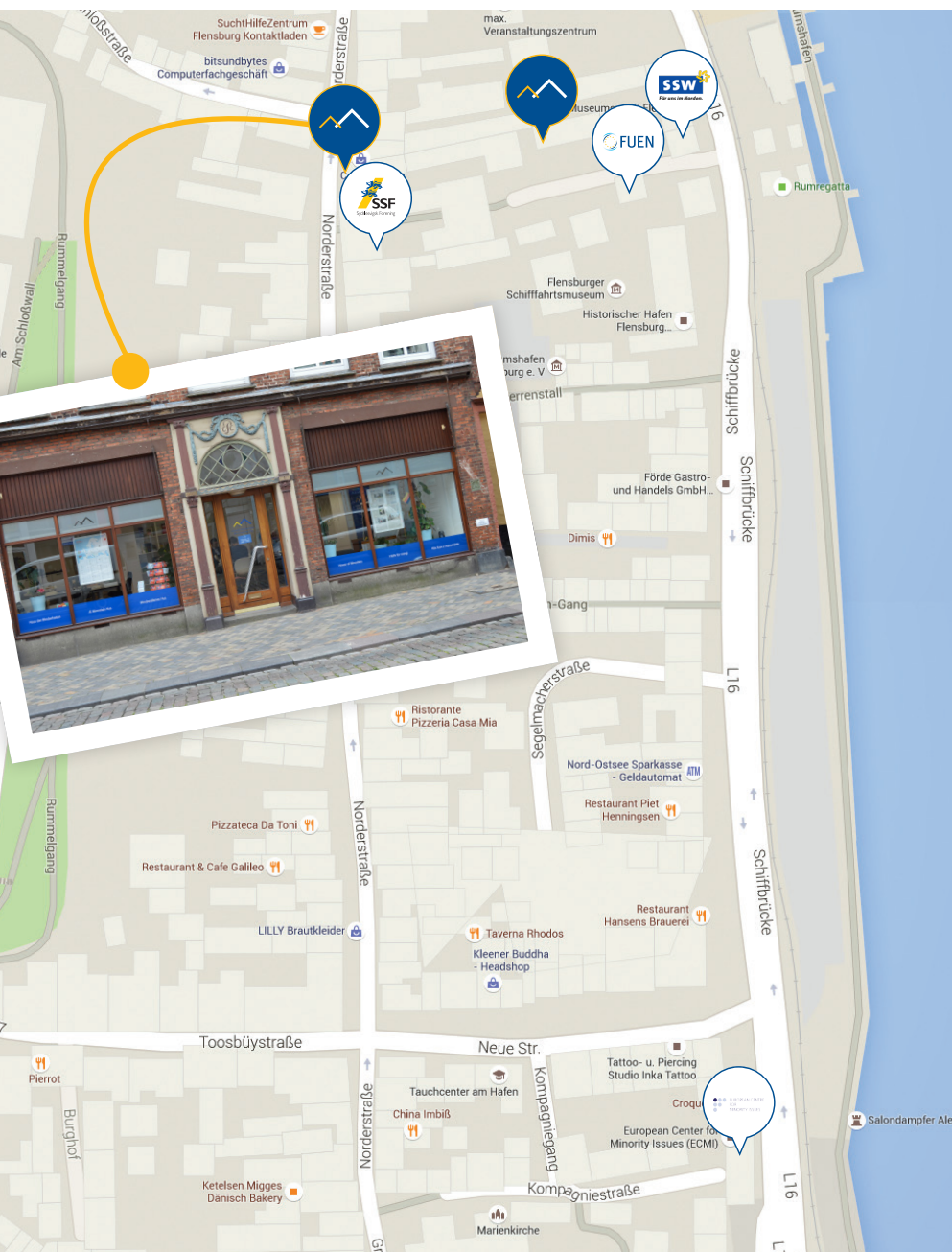
Der er blevet truffet **passende foranstaltninger** i forhold til **ombygningen af pakhuset** i gården af Flensborghus tilhørende SSF og den **fremtidige finansiering** af informations- og dokumentationscentret.

Der blev i forbindelse med renoveringen udarbejdet og indsendt en ansøgning inden for rammerne af Flensburgs moderniseringsaktiviteter og byudvikling. Denne havde titlen „Renovering af et fredet pakhús samt købmandsbutik og genoprettelse af Flensborghus' barokke tagkonstruktion: Mindretallenes Hus for Europa (dokumentations- og arrangementsbygning i Flensburg, Flensborghus).

Der skal oprettes et borgerhus i det historiske firetagers pakhús mellem Nordertor og Schiffbrücke. Huset rummer et areal på ca. 600 m² med en lukket gård og ligger meget tæt på Flensborghus, centrum for det danske mindretal. Huset vil få karakter af et mødested for borgere og samtidig fungere som europæisk kontaktsted.

Lokalerne skal både huse FUEN's europæiske aktiviteter og et dokumentations- og informationscenter vedrørende Europas autoktone mindretal kombineret med et møde- og arrangementscenter.

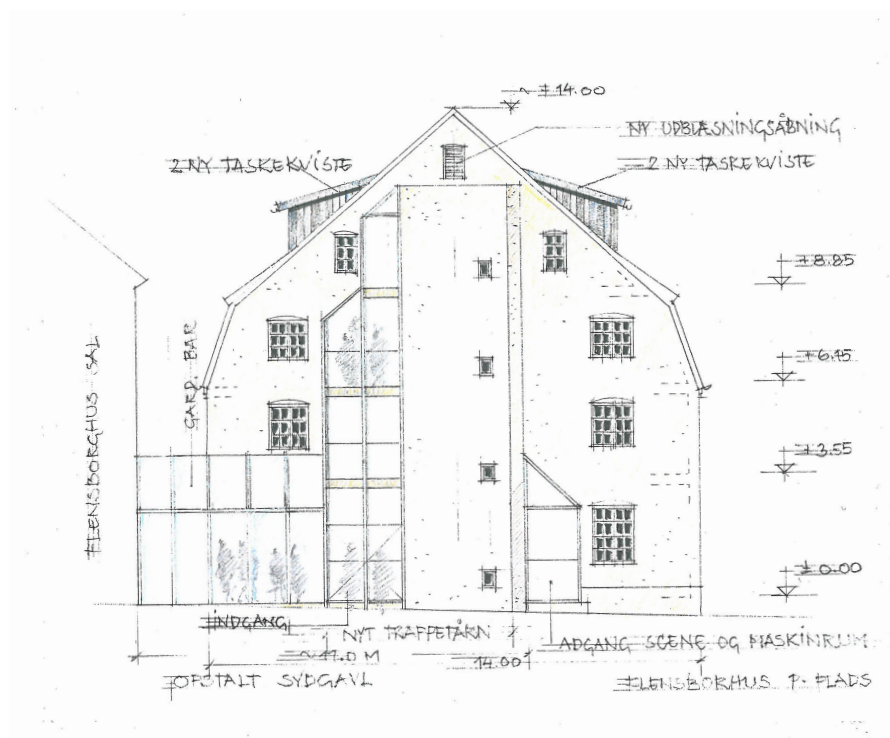
Der er udviklet et koncept for **oprettelsen af informations- og dokumentationscentret vedrørende de 400 autoktone, nationale mindretal** samt den historiske og aktuelle implementering af den europæiske mindretalskon tekst. Der blev udarbejdet en støtteansøgning til realisering heraf. Der blev lavet en detaljeret oversigt over mindretallene og indsamlet det nødvendige datamateriale.

BYGNINGERNE i Flensburg

De to bygninger i centrum af Flensburg – det imponerende pakhus i nærheden af havnen og den gamle og traditionsrige købmandsbutik – har i over 100 år tilhørt familien C.C. Petersen. Her blev der ikke blot solgt kvalitetsrom, som netop Flensburg har haft tradition for at producere siden det 18. århundrede, men også bedrevet livlig handelsvirksomhed med hele verden som destination. Og denne tradition forpligter naturligvis. I 2013 købte Sydslesvigsk Forening (SSF) de traditionsrige bygninger, stillede dem til rådighed for projektet og har siden forsøgt at finde finansiering til renoveringen heraf. Der er planer om at ombygge pakhuset med sine fire etager, der har Flensborghus – det danske mindretals kulturelle centrum – som umiddelbar nabo, til et borgerhus med mødelokaler og her at integrere Mindretalletenes Hus som informations- og dokumentationscenter. I 2014 indrettede FUEN et projektkontor – kontoret for Mindretalletenes Hus – i købmandsbutikken med facade ud til Norderstrasse. Købmandsbutikkens historiske indretning har siden 2013 kunnet besøges på skibsfartsmuseet i Flensburg.

Symposium i anledning af Europa-dagen 2014 – europæisk potentiale i regionerne

Ved et offentligt symposium den 9. maj 2014 i anledning af Europa-dagen blev **idéen om Mindretallenes Hus** præsenteret for offentligheden.

Symposiet blev afholdt inden for rammerne af FUEN's årlige kongres og som led i arrangementerne for Dybbøl 2014 og var arrangeret under ledelse af projektpartneren Bund Deutscher Nordschleswiger.

Koncertsalen i Alsion i Sønderborg dannede rammerne for de over 200 gæster fra regionen og Europa, ministerpræsidenten for delstaten Schleswig-Holstein Torsten Albig og regionsrådsformand for Region Syddanmark Carl Host, der fik et indblik i det ambitiøse projekt vedrørende oprettelse af et kontaktsted i forbindelse med mindretalssanliggender i det dansk-tyske grænseland. De to politikere understregede begge den betydning, mindretallene og deres kompetencer har for regionen og området.

Under mottoet "Mindretallenes merværdi" diskuterede minister Martha Stocker fra Sydtyrol og minister Oliver Paasch fra sammenslutningen af tysksprogede belgiere samt lederen af European Centre for Minority Issues (ECMI), Tove Malloy, efterfølgende mulighederne for det grænseoverskridende samarbejde og fordelene ved nye former for samarbejde, herunder en "europæisk gruppe for territorielt samarbejde" (EGTS).

Helt centralt var i den forbindelse budskabet om, at grundlaget for en europæisk bevidsthed, som borgerne kan identificere sig med, er et Europa med stærke regioner.

I den anden diskussionsrunde talte Eva Kjer Hansen, Jens Peter Bonde, Reimer Böge og Jens A. Christiansen om mindretallenes fremtid i Den Europæiske Union. Her lå fokus på det konkrete europæiske borgerinitiativ Minority-SafePack, som ligeledes indeholder krav om regional støtte samt konkrete strategier til konflikt- og kriseforebyggelse i forbindelse med de europæiske mindretal.

Som afslutning på symposiet blev MILAS-sprogprisen uddelt med støtte fra Region Syddanmark. Dette havde form af den første Minority Language Slam-konkurrence med titlen ”Det er aldrig for sent... Gør dit sprog berømt.” Blandt vinderne var Ludwig Andresen Schule i Tinglev og Deutsche Schule i Padborg.

Symposiet kunne give et billede af den bredde, der findes inden for mindretalsområdet i Europa – med udgangspunkt i de forskellige europæiske regioner og desværre også aktuelle konflikter og kriser. Det blev tydeligt, at **realiseringen af Mindretallenes Hus i den dansk-tyske grænseregion styrker opmærksomheden på regionen og regionens profil.**

Kontor for Mindretallenes Hus – ”vindue udadtil”

Kontoret for Mindretallenes Hus i Norderstraße 78 blev ombygget og oprettet i 2014. **Kontoret blev i oktober 2014 indviet** af Schleswig-Holsteins mindretalsdelegerede Renate Schnack under tilstedeværelse af en lang række gæster.

Det var muligt at renovere den tidligere købmandsbutik og indrette den til brug som projektkontor ved hjælp af startkapital fra delstaten Schleswig-Holstein. Kontoret fungerer både som arbejdsplads og som kontaktsted og informationskontor for projektet Mindretallenes Hus. Med kontoret som udgangspunkt har projektkoordinator Fabian Tellmann stået for – og kommer fortsat til at stå for – realiseringen af idéen til oprettelse af Mindretallenes Hus.

Kontoret har både en funktion som vindue udadtil og er allerede i dag kontaktsted for interesserede borgere og gæster i forbindelse med spørgsmål vedrørende de europæiske mindretal. Kontoret er indrettet til dette formål og udstyret med de nødvendige medier.

Med dette kontor får en idé sit første, foreløbige hjemsted: idéen om et Mindretallenes Hus fra mindretal, til mindretal.

Huset skal tilbyde det, der stadig mangler: et informations- og mødested, der præges og inspireres af praktikkens verden og mindretallenes erfaringer, for mindretal og mindretalsinteresserede fra hele Europa. Det skal have hjemsted her i Flensburg – i den dansk-tyske grænseregion.

Her skal der arbejdes videre med en idé. Og efter realiseringen af denne idé vil alle – både mindretal og flertalsbefolkninger i Europa – kunne sige: ja, det var det, der manglede. Ja, det er det, der er brug for. Ja, det kommer vi til at gøre brug af.

Et perfekt projekt for vores region med udgangspunkt i vores lange vej fra fjendskab til en gensidig respekt og et fredeligt samliv. Idéen bag huset for de europæiske mindretal kan både have en forebyggende og nedtrappende effekt i form af et tilbud til befolkningsgrupper og sprogrupper i Europa.

Huset er endnu ikke en realitet, og efter denne forberedelsesfase – som kontoret er en del af – vil det kunne afgøres, hvad man kan forvente sig af idéen.

Under alle omstændigheder ville en realisering – især med hjælp fra de to nationale niveauer og EU – være et tydeligt udtryk for, at de nationale mindretals og europæiske befolkningsgruppers eksistensbetingelser samt deltagelse indgår i de fredelige integrationsbestrebelse i Europa (på trods af forskellige sprog og kulturer). Det kan med andre ord udtrykkes som, at mindretallene har en systemrelevans.

Med en geografisk og indholdsmæssig tilknytning til ECMI, det videnskabelige forskningsinstitut for mindretalsanliggender, der allerede har opnået en kendskabsgrad og en anerkendelse på europæisk plan, og inspireret af mindretalsorganisationernes praksis i vores region kan dette kontor bidrage til at styrke Flensburgs mindretalsprofil yderligere. Huset for de europæiske mindretal fungerer som fortrinligt supplement til den europæiske mindretalshovedstads andre tilbud.

”Vi vil meget gerne takke Interreg-partnerne, som har givet denne idé en chance ved at yde indholdsmæssig og økonomisk støtte.

Kære hr. præsident Hansen, ministerpræsident Torsten Albig og minister Spoorendonk sender dig de bedste hilsner. Delstaten Schleswig-Holstein har bidraget finansielt til renoveringen og indretningen af lokalerne samt Interreg-projektet generelt.

Der bliver udtrykt ønske om, at FUEN som leadpartner – i samarbejde med SSF og BDN – får realiseret sine idéer.”

– Hilsen fra Schleswig-Holsteins mindretalsdelegerede Renate Schnack i forbindelse med indvielsen.

Siden åbningen i oktober 2014 er der blevet afholdt konferencer og møder med politikere, beslutningstagere og gæster her på stedet.

Kontoret for **Mindretallenes Hus** kunne efter indvielsen i oktober 2014 som det første byde den ukrainske mindretalsrepræsentant Druzenko og derefter en delegation fra ruslandtyskerne på en studietur i det dansk-tyske grænseland velkommen. Aktiviteten på og efterspørgslen efter kontoret i dag giver allerede en forsmag på, hvilken virkning Mindretallenes Hus vil have.

En detaljeret oversigt over aktiviteterne på kontoret af Mindretallenes Hus findes på de næste sider.

Haus der Minderheiten
Mindretallenes Hus
Hüs foon e manerhäide
I Kehr for mengi

Logbog kontoret af Mindretallenes Hus

Oktober 2014 – Maj 2015

Dato	Anledning
10/30/14	Kontorindvielse
10/31/14	Besøg fra Internationaler Verband der Deutschen Kultur
10/31/14	Evalueringsmøde kontorindvielse
11/5/14	Formøde styrregruppe
11/6/14	Styregruppemøde
11/6/14	Ukrainsk mindretalskommissær, Gennadiy Druzenko
11/7/14	Evaluering styrregruppe
11/13/14	European Centre for Minority Issues, Sonja Wolf
11/21/14	MINET filmoptagelser
12/3/14	visuellverstehen
12/5/14	SPD-landdagsfraktion
12/9/14	Jan Bosman fra det sydafrikanske Afrikanerbond
12/10/14	Møde med mindretalssekretariat
12/16/14	Møde visuellverstehen – Europakort
12/11/14	Behov Mindretallenes Hus
1/14/15	Tyske samfundskulturelle sammenslutning i Polen, Raffal Nocon
1/21/15	Sinti & Roma Landsforbund Schleswig-Holstein, Ana og Matthäus Weiß

Dato	Anledning
1/26/15	Tænkesmedie-møde
1/27/15	Swetlana Krätzschmar, Bypræsident Flensborg
2/2/15	Peter Hansen, Region Sønderjylland-Schleswig
2/4/15	Lederen af Schleswig-Holsteins statsministeriet, Thomas Losse-Müller
2/4/15	Koordinationsmøde med Renate Schnack og Linda Pieper
2/21/15	Tysk Udenrigsministeriet, Samtale med Ralf Beste (, Renate Schnack, Jørgen Kühl, og Simon Faber)
2/23/15	Konceptmøde vedrørende Mindretallenes Hus med Judith Walde
3/5/15	Lorant Vincze, generalsekretær RMDSZ (ungarsk mindretal i Rumænien)
3/12/15	Swetlana Krätzschmar, Bypræsident Flensborg
3/19/15	Forberedelse styregruppemøde
3/20/15	Styregruppemøde
3/24/15	Delegation fra Kosovo
3/26/15	Møde visuelt forståelse vedr. HP
3/27/15	Møde med Helge Tietz
3/30/15	Frank de Boer, konceptmøde vedr. Mindretallenes Hus
3/31/15	Institut for Udlandsrelationer
4/23/15	Planlægning tænkesmedie
4/27/15	Arbejdsrunde tænkesmedie
5/7/15	Forberedelse tænkesmedie
5/8/15	Tænkesmedie
5/11/15	Sydslesvigudvalget, formand Troels Ravn
5/11/15	Evaluering tænkesmedie
5/21/15	Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, informativ udveksling med Karen Losse

Coordinated by

With support from

Synlighed: markedsførings- og informationstiltag

Projektet Mindretallenes Hus har kunnet besøges siden oktober 2014 i Norderstraße 78. Her er **kontoret for Mindretallenes Hus** flyttet ind, hvilket er meget synligt udefra med en indbydende udsmykning af butiksvinduerne.

Der er blevet udarbejdet et tiltalende corporate design for Mindretallenes Hus, som indhyller kontoret i den tidligere købmandsbutik og det imponerende pakhús i det dansk-tyske grænselands farver. Det ambitiøse projekt præsenteres ved hjælp af informations- og kommunikationsmaterialer såsom rollups, flyers, præsentationer og kortfilm.

Der er oprettet en **hjemmeside for projektet**, som oplyser om projektidéen, baggrunden og projektstatus. Hjemmesiden indeholder information om kontoret for Mindretallenes Hus og tilbuddene på stedet.

Der er i projektets løbetid blevet udført et **stort informations- og pressearbejde**. På hjemmesiden er det muligt at se dokumentation vedrørende arrangementer og møder.

Projektkoordinatoren og styregruppens medlemmer har afholdt flere arrangementer i det dansk-tyske grænseland, i Berlin, i København og på europæisk plan. Målet var at informere om projektet og vinde yderligere støtter.

Kontoret for Mindretallenes Hus har en række forskellige tilbud, herunder præsentationer vedrørende de europæiske mindretal. Du kan hente direkte oplysninger inden for åbningstiderne.

Mindretallenes Hus i anledning af 60-året for København-Bonn-erklæringerne

fejringen den 26. marts i Berlin understregede begge landes udenrigsministre i deres taler endnu en gang særegenheden ved det dansk-tyske grænseland.

Den danske udenrigsminister Martin Lidegaard talte om potentialet ved et europæisk mindretalscenter i Flensburg for Europas fremtid:

”Det danske og det tyske mindretal har i årenes løb også selv aktivt fremmet den dansk-tyske model, for eksempel i Den Europæiske Mindretalsunion (FUE).

Vi synes, det er en rigtig god idé at styrke dette arbejde, for eksempel med at oprette ”Mindretallenes Hus” i Flensburg, der bl.a. skal fungere som et kontaktsted for spørgsmål, der vedrører de nationale mindretal i Europa.”

Projektpartnerne hilser det velkommen, at den tyske forbundsregering anerkender, hvilke positive effekter en vellykket mindretalspolitik kan have, og at de agter at udnytte mindretallenes erfaringer i det dansk-tyske grænseland og FUE’s kompetencer til deres udenrigspolitik.

Den tyske udenrigsminister Frank Walter Steinmeier kunne således ved sin tale ved fejringen af 60-året for København-Bonn-erklæringerne erklære:

„En vellykket mindretalspolitik kræver følgende helt grundlæggende forståelse: Vold og pres vil aldrig være løsningen. Derimod kræves der forståelse og en dyb sans for sameksistens.

Inden for de seneste 60 år har I her i norden bevist, hvilken positiv effekt en vellykket mindretalspolitik kan have. Dette er en realitet på begge sider af grænsen. Til dette formål udvikler I koncepter, hvis rækkevidde går langt ud over Danmark og Tyskland. Flensburg har netop udviklet sig til et centrum for internationale mindretalsanliggender. Her ligger European Centre for Minority Issues, som i snart 20 år har forsket på området og hjælper ved bilæggelsen af konflikter i eksempelvis Georgien og Kosovo. Federal Union of European Nationalities har også hjemme i Flensburg. Organisationen kæmper for omkring 300 nationale mindretal i Europa og deres rettigheder.

Vores ønske er at udnytte jeres ekspertise i forbindelse med vores udenrigspolitik!

Målet er i den forbindelse ikke at anbefale en blind efterligning af den dansk-tyske mindretalsmodel. Med den kompleksitet for øje, som verdens konflikter er præget af, er dette umuligt. Jeg er dog af den overbevisning, at jeres erfaringer her i det nordlige Tyskland og sydlige Danmark kan bidrage til at identificere en række vigtige faktorer på vejen mod en bilæggelse af mindretalskonflikter.”

Konflikt- og kriseforebyggelsen i forbindelse med tillidsskabende og dialogfremmende foranstaltninger af enhver art og den åbne tilgang til de ny-gamle mindretalsemner på det europæiske kontinent nødvendiggør nye formater og former. INTERREG-4a-projektet tager alle erfaringer, der ligger gemt i den dansk-tyske grænseregion, op under idéen „Camp Schleswig“.

Regional tænketank: Der tænkes store tanke i mindretallets tænketank

Tænketanken fandt sted på kontoret for Mindretallenes Hus i maj 2015. Indbudt var en række specifikke repræsentanter for grænselandet og andre gæster. Omkring 20 deltagere kom med deres input. Ordstyrer for arrangementet var Schleswig-Holsteins mindretalsdelegerede Renate Schnack. Blandt deltagerne var også formanden for udvalget for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark, Hans Philip Tietje, Flensburgs bypræsident Swetlana Krätzschar samt forretningsførerer for Domowina, Bernhard Ziesch.

Følgende emner var på dagsordenen:

1. udviklingsstrategier i det dansk-tyske grænseland
2. regionale kompetencer for Europas fremtid,
3. grænselandets sprogpolitik.

”På trods af at mindretallene råder over en række kompetencer, tages der knap nok hensyn til disse inden for rammerne af de mange regionaludviklingsstrategier,” hedder det sig i kompetenceanalysen fra 2008: ”Mindretal som lokalitetsfaktor i den dansk-tyske grænseregion”. Også i 2015 konkluderer deltagerne, at grænselandets potentiale ikke er fuldt udnyttet. Og dertil kommer endvidere, at byskiltediskussionen i Nordslesvig viser, at der hersker et videns- og empatibehov i regionen. Samtidig med at regionen står over for udfordringer i form af afvandring og indvandring, dukker nye spørgsmål op. Aktørernes bevidsthed omkring samarbejde og en fælles holdning er dog tydeligt steget og gået i en positiv retning.

Tænketanken skal derfor fremover etableres som fast møde mellem repræsentanter fra mindretal og flertal, hvorfor den skal afholdes med jævne mellemrum. Fokus på en mindretalsklynge afløses af en mangfoldighedsklynge.

Det blev hilst velkommen at oprette et Mindretallenes Hus som et fyrtårn for regionen, og det blev tilmed udtrykt, at det var på høje tid med et sådant hus. I lyset af de institutioner, der har hjemme i Flensburg/Flensborg, bliver byen i stadig højere grad til Europas ”hemmelige” mindretalshovedstad. Samtidig skal et mangfoldighedsnetværk træffe koordinerede foranstaltninger inden for det grænseoverskridende samarbejde og gennemføre kommunikationstiltag for at synliggøre den dansk-tyske region som en mindretalsregion med en europæisk dimension – også inden for regionens egne grænser.

En handlingsplan på området skal have Forum2020 som endeligt mål. 2020 er jubilæumsår for grænsedragelsen mellem Danmark og Tyskland i 1920 – i den forbindelse er der planer om at få et grænselandstopmøde til regionen.

Indtil da skal Mindretallenes Hus fungere som fast indretning – som en europæisk adresse i det dansk-tyske grænseland.

Kolofon

Rapport INTERREG-projekt Mindretallenes Hus 2013 – 2015 udgivet på vegne af FUEN, SSF, BDN

Susann Schenk, FUEN-generalsekretær

Styregruppe: Dieter Paul Küssner, Jens A. Christiansen, Uwe Jessen

Projektkoordinering: Fabian Tellmann

Oversættelse: Gitte Hadsund

Billeder: Manfred Bauch / FUEN

Design/tryk: visuellerstehen GmbH

Coordinated by

BUND DEUTSCHER
NORDSCHLESWIGER

With support from